

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Gf.III.30.162/2025/5.

A felperes:

felperesi cég neve (székhelye)

A felperes felszámolója:

felszámoló szervezet neve (székhelye) (felszámolóbiztos: (felszámolóbiztos neve), (címe))

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Bohács Zsolt ügyvéd (címe)

Az alperes:

alperesi cég neve (székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Dezső László ügyvéd (címe)

A per tárgya:

Szerződésszegésből eredő kártérítés

Az elsőfokú bíróság neve és megfellebbezett határozatának a száma:

Szegedi Törvényszék 20.G.40.013/2024/57.

A fellebbező fél és a fellebbezés sorszáma:

Az alperes, 20.G.40.013/2024/61.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 3 291 500 (hárommillió-kettőszázkilencvenegyezer-ötszáz) forint másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A tényállás

[1] A felperes 2016. december 14. napján szerződést kötött a perben nem álló (cég 1 neve)-vel a (város neve)-i, (hrsz) helyrajzi számú ingatlanon létesítendő, 2000 méter talpmélységű, 1500 liter/perc vízhozamú, 78 °C fok hőmérsékletű víz kinyerésére alkalmas termálkút kivitelezésére.

[2] A felperes 2018. közepén kezdte meg a kútfúrasi munkákat, mely során egy alkalommal volt rúdszakadás (amit 2018. október 21. napján rögzítettek az építési naplóban), más esetben pedig a fúrótorony alatti beton süllyedt meg a munkaterületen. E hibákat a felperes elhárította, annak folyamatát részletezte az építési naplóban. A felperes korábban 2000 méter mélységig próbafúrást végzett, mely során észlelte, hogy az alsóbb rétegekben laza szerkezetű a talaj. Az omlás veszélyének elhárítása érdekében cementdugóval történő megerősítés volt szükséges. Ez okból korábban 3 alkalommal történt cementezés a furatban hibamentesen: 290 m-nél, 800 m-nél és 1376 m-nél, melyekhez nem az alperes szállította az anyagot. Negyedik alkalommal 1500 méter mélységig 3,5"-os fúrórudat engedtek le, a furat cementezését előkészítették. A cementezéshez cementtejre volt szükség.

[3] A felperes – megelőző telefonos egyeztetést követően – írásban kért árajánlatot 2019. január 31. napján az alperestől 2 m³ 1,9 fajsúlyú cementtej elkészítésére és kiszállítására, melyhez a következőképpen adta meg a keverési arányokat: 100 kg cement + 45 liter víz. A szállítást a megrendelés napjára 14⁰⁰ - 15⁰⁰ óra közötti időpontra kérte. A levelet e-mailben 2019. január 31. napján 12 óra 36 perckor küldte az alperes ügyvezetője részére, aki arra aznap 12 óra 58 perckor szintén e-mailben elfogadólag válaszolt, és árajánlatot adott.

[4] Az alperes 15⁰⁰ óra körüli időpontra ígérte a szállítást, azonban azt csak 16 óra 03 perckor teljesítette a helyszínen. A cement és víz elkeverésére 14⁰⁰ és 15⁰⁰ óra között került sor, a mixer kocsi tiszta volt, aznap még nem dolgoztak vele. A keveréshez az alperes a Lafarge gyártótól beszerzett CEM III/A 32,5 R-MSR termékmegjelölésű nagy kezdőszilárdságú, ún. rapid cementet használt (6 sz.ellenkérelem 5. számú melléklet, 9. számú felperesi beadvány 11. oldal). A keverőgép hibátlanul működött, de a cement keverődobba juttatásakor át kellett állni másik silóra. Az alperes a felperes által megadott arányoknak csaknem teljesen megfelelő víz-cement keverési arányt alkalmazott (1250 kg cement és 562,5 kg víz helyett 1250 kg cement és 550 kg víz). A szállítólevél ettől eltérő adatot tartalmaz.

[5] A szállító jármű 15 óra 23 perckor indult és 16 óra 03 perckor érkezett a helyszínre. A felperes alkalmazottja, (tanú 1) fűrőmester – szemrevételezéssel – megfelelőnek találta a cementtejet. A cementtej leengedését követően történt annak kiszivattyúzása. A leengedéskor a cementből fedeles ételdobozba mintát vettek és felcímkézték. A szivattyúzás közben egy alkalommal – közelebb meg nem határozható rövid időtartamra – leálltak, mert kavics került a szelepbe. Az összes cementtejet beleengedték a fűrőlyukba, majd a fűrőszappal elkezdtek az utánnyomást, amelynek 2/3-ánál, a nyomás megemelkedett, a rendszer leállt. A cementtejnek kb. 75%-a jutott ki a furatba, a többi belekötött a fűrórúdba. A fűrórúd egy részét (390 m) utóbb sikerült kihúzni a furatból, a többi rész (1110 m) belekötött az ún. elszerecsétlenedett kútba.

[6] A felperes nem rögzítette az eseményt az építési naplóban és a szállítólevélen sem. Amikor az alperes gépjárműve 17⁰⁰ órakor elhagyta a telephelyet, a szivattyúzás és a munka még folyt. Ez időpontig a gépjárművet vezető személynek nem jelezte senki, hogy a cementtej beinjektálása közben probléma adódott. Erről (tanú 2) alperesi cégvezető másnap kapott tájékoztatást a felperestől (32. sorszám alatti jegyzőkönyv 6. oldal).

[7] A felperes 2019. január 31-ét követően megszakította az építési naplóvezetést. A helyszín felmérésére 2019. április 12-én került sor, az ekkor készült jegyzőkönyv szerint az alperes részéről a jegyzőkönyv lezárásáig képviselő nem jelent meg, a felperes részéről (tanú 1) fűrőmester, (tanú 3) ügyvezető, (tanú 4) műszaki igazgató, (ügyvéd neve) ügyvéd, valamint (szakértő 1) szakértő jelent meg. Rögzítették, hogy a 2019. január 31-én történt „elszerencsétlenedés” óta munkavégzés nem történt. A kút megmentése, a műszaki befejezés lehetőségének biztosítása a vállalási ár duplája lenne, emellett a befejezés sikere, a kút minősége kétséges.

[8] A 2. helyszíni szemle 2019. május 15-én történt meg. Ekkor az erről készült jegyzőkönyv szerint a felperes részéről ugyanazon személyek jelentek meg, továbbá az alperes részéről (tanú 2), aki 20 perc elteltével távozott úgy, hogy a jegyzőkönyv aláírását elutasította. Rögzítették, hogy megtörtént a beszorult fűrórudazat kiépítése, ennek eredményeként 390 méter mélységig sikerült a fűrórudazatot kiemelni az 1500 méter hosszúságú furatból.

Kereset

[9] Felperes kártérítési keresete a keresetlevél benyújtásakor 250 500 000 forint és járulécai megfizetésére irányult, a módosított keresetében 55 500 000 forint és perköltségei megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresete ténybeli alapjaként arra hivatkozott, az alperes által megrendelésére leszállított cementtej előregedett volt, ezért injekálás közben megkötött a fűrórudazatban. Az alperes hibás teljesítése miatt a 90%-os készütségi fokú termálkút selejtté vált, az 1 500 méter hosszúságú, 3,5” átmérőjű fűrórudazatból 1 110 méter becementezve maradt, mert a cementtej idő előtt megkötött, ezért nem lehetett kiépíteni a kútból a rudat. Az alperes hibás teljesítésével összefüggésben a fűrórudakkal kapcsolatosan – 50%-os mértékű avulással számolva – a keresettel érvényesített összegű kára megtérítését kérte.

[10] Jogi érvelésében a 2013. V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:157. § (1) bekezdése, 174. § (1) és (2) bekezdése rendelkezéseire hivatkozott. A hibás teljesítéssel kapcsolatos jogi álláspontja alátámasztására kérte figyelembe venni a közjegyzői előzetes bizonyítási eljárás keretében beszerzett igazságügyi szakértői véleményt ((igazságügyi szakértő 1) és (igazságügyi szakértő 2) igazságügyi szakértők véleménye), amely megállapította, hogy a cementdugóhoz szállított pép túlkoros volt és az ezt előidéző számos lehetséges közrehatás kizárólag a beszállító alperes felelősségi körén belül keresendő.

Ellenkérelem

[11] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Állítása szerint részéről nem történt hibás teljesítés, az előzetes bizonyítás során beszerzett szakvélemények feltételezéseken alapszanak. Arra sincs peradat, hogy a felperes eleget tett-e és ha igen, mennyiben a kárenyhítési kötelezettségének, mert a káreseményt követő mentési munkálatokról nincsenek megfelelő tartalmú jegyzőkönyvek, építési naplóbejegyzések.

Szegedi Törvényszék G.40.041/2020. számú ügy:

[12] A Szegedi Törvényszék a G.40.041/2020/153. számú, 155. sorszámon kijavított, első alkalommal meghozott ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 3 222 228 forint perköltséget, az állam javára 1 500 000 forint eljárási illetéket.

[13] Az ítélet indokolása szerint a felperes az érdekkörébe tartozó bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, ezért bizonyítottság hiánya miatt került sor a kereset elutasítására.

A Szegedi Ítéltábla Gf.III.30.033/2023. számú ügy:

[14] Az ítéltábla a 13. sorszámú közbenső ítéletében megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét, mellőzte a keresetet elutasító rendelkezést és megállapította, hogy „a felperest az alperesi hibás teljesítés folytán kár érte azáltal, hogy az alperes 2019. január 1. napján nem a felperesi megrendelés szerinti beltartalmú, továbbá keverési késsedelemmel előállított cementtejet szállított a felperesnek, melynek következtében a (város neve)-i (hrsz). hrsz.-ú ingatlanon végzett termálkútfúrás során felhasznált cementtej a vártnál hamarabb kötött meg, mely rendellenesség megakadályozta 1 110 méter hosszúságú felperesi tulajdonú fúrórudazat kútból történő kivételét”.

[15] Az ítélet indokolásában kiemelte, bár az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeit nagyobb részt helyesen mérlegelte, egyes következtetéseivel nem értett egyet. Az alperes szerződésszegését abban látta, hogy a cementtej keverék előállításához rapid cementet használt, ami az általánosságban használt cementtől eltérő tulajdonságokkal rendelkezik (megszilárdulása gyorsabb), ezért csak erre vonatkozó megrendelés alapján használhatott volna ilyen cementet a cementtej előállításához. Az ítéltábla további érvelése szerint nem róható a felperes terhére, hogy a káresemény bekövetkezése után, mintegy 3,5 hónappal később, mérte fel a kárt, illetve 4,5 hónappal később intézkedett a még kiszerezhető csövek eltávolításáról, ez legfeljebb a kárenyhítési kötelezettség körében értékelhető. Hangsúlyozta továbbá, elvárható volt az alperestől, hogy részt vegyen a kárfelmérésben, de ezt elmulasztotta, e felróható magatartására előnyök szerzése végett nem hivatkozhat.

[16] Összegzésként az ítéltábla arra vont le következtetést, hogy a felperes sikerrel bizonyította az alperes hibás teljesítését és a kára bekövetkezését, annak időpontját, a kettő közötti okozati összefüggést. Ezzel szemben az alperes felróhatóság alóli kimentése nem járt sikerrel.

[17] Az ítéltábla a kártérítés összege tekintetében arra az álláspontra helyezkedett, hogy bár a felperes valóban nem csatolta az elsőfokú bíróság felhívására a könyvelését, a fúrócsövek beszerzésével kapcsolatos számlákat, nyilvántartásokat, ezek az iratok a szakértő által helyszínen megvizsgálhatóak vagy hozzá eredetben, elektronikus úton is eljuttathatóak a szakértői bizonyítás elrendelése után.

[18] Előírta az elsőfokú bíróság számára, hogy a további eljárás során a pert az érdemi tárgyalási szaktól kell folytatni és a felperes által kért szakértői bizonyítással kell megállapítani az őt ért kár összegét.

[19] Az ítéltábla utalt arra, a kár mértékének megállapítása több szakértő kompetenciájába tartozhat, ezért nem kizárt több szakértő kirendelése vagy társszakértő bevonása. Megállapítása szerint a kár mértékének meghatározásához felhasználható a felperes könyvelése, melyből megállapítható, hogy 2019 januárjában milyen életkorú, használságú volt a felperesi készlet, hány darab, milyen hosszú, milyen átmérőjű, milyen elhasználságú csövekkel rendelkezett a felperes. Ha a felperesnek nincs pontos nyilvántartása, úgy a peradatok alapján kalkulált eredményt kell átlagolnia a szakértőnek és ebből kell meghatároznia, hogy átlagosan milyen élettartamúak, elhasználságúak lehettek a föld alatt rekedt fúrócsövek. Emellett műszaki szakkérdés annak meghatározása, hogy mennyi ideig, hány alkalommal lehet felhasználni azokat, ezt kell összevetni az előbbieik alapján

meghatározott átlagéletkorú felperesi csőkészlettel, majd a felperes által megjelölt vagy a szakértő által beszerzett további más reális árajánlatokkal. Ezek alapján lehet meghatározni, hogy a felperes által összehasonlító adatként csatolt árajánlat 50%-ának megfelelő összeg felel-e meg a felperest ért kár mértékének.

[20] Az ítéletábra kitért arra, ha szakértői módszerekkel sem állapítható meg a felperest ért kár mértékének pontos összege, a 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (3) bekezdése alapján a per összes körülményeinek szabad mérlegelésével kell azt meghatározni.

A Kúria Gfv.III.30.341/2023. szám alatti eljárás:

[21] A Kúria a 8. sorszámú közbenső ítéletével hatályában fenntartotta a jogerős közbenső ítéletet és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 1 491 933 forint felülvizsgálati eljárási költséget.

[22] A Kúria külön kitért arra, hogy a jogerős közbenső ítéletnek a folytatódó elsőfokú eljárásban a tisztázandó keresetiösszegekre adott iránymutatása nem tehető a közbenső ítélet elleni felülvizsgálati eljárás tárgyává. Másfelől leszögezte, a felperest bizonyítottan érte kár a korábban elhelyezett, de az alperes hibás teljesítése miatt a kútba beragadt és onnan ki nem emelhető fűrórudazat kapcsán. Azt pedig, hogy a rudazat a felperes tulajdonában állt, illetve, hogy a káreseményt követően milyen mértékben nem volt kiemelhető, az alperes korábban nem vitatta, ezért e védekezését e további tényre nem terjeszthette ki a felülvizsgálati eljárás során. A Kúria is arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kár kiszámítása nem kizárólag számviteli bizonylatok értékelését igényli.

A törvényszéken G.40.013/2024. szám alatt folytatódó eljárás:

[23] A felperes az érdemi tárgyalási szaktól folytatódó eljárásban a szakértői bizonyítás eredményére tekintettel ismét **módosított keresetében** 79 724 490 forint, ennek 2019. január 31. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű késedelmi kamata és perköltségei megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A keresetváltoztatás indokaként azt adta elő, hogy a szakvéleményben foglaltakat maradéktalanul elfogadta. A szakvélemény a korábbi keresetében megjelölttől eltérően – annál magasabb összegben – jelölte meg a kár összegét, ezért az abban foglaltaknak megfelelően kérte meghatározni a kár mértékét a felemelt kereset szerinti összegben.

[24] Az alperes érdemi ellenkérelmében a megváltoztatott kereset elutasítását kérte. Nem fogadta el a szakvélemény megállapításait. Arra hivatkozott, a felperesi iratanyagban nem szerepeltek a fűrócsövek beszerzésével kapcsolatos számlák, nyilvántartás nem volt róluk, nem volt megállapítható azok állapota, állaga, ekként a kár összege is kérdéses. Másfelől megfelelő nyilvántartás hiányában az sem bizonyított, hogy a felperes tulajdonát képezték a káreseménykor használt fűrócsövek, felmerül, hogy esetleg csupán bérelte azokat.

A megfelelő nyilvántartás hiányát a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján a felperes terhére kell értékelni. Szerinte nem bizonyított az sem, hogy valójában hány méter fűrórud szakadt be a kútba.

[25] Mindezek a felperes rosszhiszemű pervitelét támasztják alá, amely nem adhat alapot arra, hogy az elsőfokú bíróság az ítéltábla közbenső ítéletének iránymutatását figyelembevéve döntsön a kárigény összecszerűsége tekintetében.

Az elsőfokú bíróság döntése és indokai

[26] Az elsőfokú bíróság pert lezáró ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 79 724 490 forintot, valamint ennek 2019. február 1. napjától a kifizetésig terjedő időre járó törvényes mértékű kamatát. Kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 1 195 163 forint elsőfokú perköltséget. A felperest 1 020 000 forint, míg az alperest 480 000 forint elsőfokú eljárási illeték megfizetésére is kötelezte.

[27] A bíróság ítélete jogi indokolásában elsődlegesen arra tért ki, hogy a Kúria közbenső ítéletével hatályában fenntartott jogerős közbenső ítélet folytán a kárigény jogalapja a folytatódó eljárásban már nem volt vitatható. A törvényszéket kötötte a közbenső ítélet anyagi jogereje. Megjegyezte, e körbe tartozik az is, hogy a felperes tulajdonát képezték a károsult fűrócsövek. Ezt a Kúriánál kezdeményezett eljárást megelőzően az alperes egyébiránt nem is vonta kétségbe.

[28] A továbbiakban a bíróság a szakértői vélemény értékelésére tért ki. A szakértői vélemény helyesen indult ki abból, hogy a beszorult fűrócsövek hossza 1 110 méter és nem kellett vizsgálni azt sem, hogy azok a felperes tulajdonát képezték. A bíróság a kirendelt eseti szakértő munkamódszerét és megállapításait aggálytalannak fogadta el. Az eredeti archív fotók alapján a szakértő becslést tudott adni a fűrócsövek korösszetételére, elhasználtsági szintjére. Az összehasonlító adatként közölt árajánlatokat a szakértő 2019 évi árszintre diszkontálta, az acélipari termékekre vonatkozó adatok felhasználásával. A szakértő a fotódokumentáció és helyszíni szemlén készült további fotók alapján tette azon megállapítását, hogy a beszakadt 1 110 méter hosszúságú csövezetből 50%-os állapotúnak 870 méternyi, míg újnak 240 méternyi volt tekinthető. Az új érték bruttó 118 110 forint/fm, ennek 50%-os arányát a 870 méteres mennyiségre vetítve, míg a 240 méter mennyiségnél pedig a teljes árat figyelembevéve összesen 79 724 490 forint, 2019 januári érték állapítható meg.

[29] A bíróság a továbbiakban vizsgálta az alperes által hivatkozott kárenyhítési kötelezettség elmulasztásának lehetséges fennálltát. Ezzel kapcsolatban azonban konkrét alperesi tényállítás, illetve erre vonatkozó bizonyított tényállás hiányában nem talált olyan alperesi magatartást, amely a kárenyhítési kötelezettség elmulasztásaként értékelhető lenne. A bíróság hangsúlyozta, a Ptk. főszabályából adódóan a teljes kártérítés elvéből kellett kiindulni. Teljes kártérítésre az az összeg alkalmas, amely olyan helyzetet teremt, mint amelybe a szerződés megfelelő teljesítésekor került volna a károsult felperes.

[30] Az ún. előreláthatósági klauzulát a perbeli esetre vonatkoztatva a bíróság kitért arra, alperes kétséget kizáróan tudott arról, hogy milyen tevékenységhez kell az általa szolgáltatott cementtermék, vagyis termálkút cement dugózásához kerül felhasználásra, ezért előre láthatta vagy kellő gondossággal látnia kellett, hogy a késedelmes keverés és a nem megfelelő anyagösszetétel miatt a korábbi megszilárdulás, a kútban elhelyezett felperesi eszközökben kárt okozhat. Ezekből a bíróság a kártérítési felelősség alóli alperesi mentesülést még részben sem találta lehetségesnek. A perköltség, valamint az illetékviselés megosztását az eredeti kereseti kérelemhez képest 68%-ban pervesztes felperesre terhesebben arányosította, továbbá külön indokolta a törvényes mértékű késedelmi kamat meghatározás jogszabályi hátterét.

Az alperes fellebbezése és felperes fellebbezési ellenkérelme

[31] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, mely elsődlegesen annak megváltoztatására és a kereset elutasítására, másodlagosan hatályon kívül helyezésre irányult.

[32] A Pp. felülbírálati jogkörre vonatkozó szabályainak idézése nyomán rögzítette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete jogszabálysértő. A közbenső ítélet felülvizsgálata után a törvényszéken folytatódott eljárásban előadott érdemi ellenkérelmének figyelembevételét kérte. Hangsúlyozta, már ekkor kifogásolta, hogy a fűrócsövek beszerzésével kapcsolatos számlák, azok nyilvántartása nem állt rendelkezésre felperesnél. Ilyen körülmények között nem megállapítható azok állapota, állaga, mely a kárösszegezésének meghatározására kiható hiányosság.

[33] Az sem bizonyított, hogy a felperes tulajdonát képezték a káresemény időpontjában a fűrócsövek. Felmerül, hogy azokat esetlegesen bérelte a felperes. Már ekkor előadta azt is, hogy nem bizonyított, valójában hány méter fűrórúd szakadt be a kútba.

[34] Az elsőfokon lefolytatott szakértői bizonyítás eredményeként a felperes a Pp. 219. § szerinti keresetváltoztatást jelentett be, mely a Pp. 222. § szerinti perfelvétel kiegészítést vont maga után. A perfelvétel-kiegészítés során azonban az elsőfokú bíróság téves jogértelmezése folytán az alperes nem érvényesíthette az említett ellenkérelmekkel kapcsolatos jogosultságát. Hangsúlyozta, a perfelvétel-kiegészítés során is vitatta a felperesi tulajdonjog bizonyítottságát, illetve azt, hogy milyen hosszúságban rekedt a kútba a rudazat. A perfelvétel-kiegészítés miatt e kérdéseket is tisztázni kellett volna az elsőfokú eljárásban. A felperes az eljárás ezen szakaszában sem csatolta a bíróság felhívására könyvelését, illetve a fűrócsövek beszerzésével kapcsolatos számlákat, nyilvántartásokat, még arra sem tudott nyilatkozni, hogy kitől, mikor szerezte be az eszközöket. Ez annak a megalapozott gyanúját veti el, hogy azok valójában nem is képezték a felperes tulajdonát. Ezen tényállási hiányosságok abba az irányba mutatnak, hogy nem a felperes a károsult. E bizonyítás a felperes érdekkörében állt, a bizonyítás eredménytelensége az ő terhére értékelendő. Ez indokoltá teszi az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset teljes egészében történő elutasítását.

[35] Az alperes az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó eljárási hibaként róta fel, hogy az eseti szakértő által készített szakvéleményre előterjesztett

beadványában kifejezetten kérte a szakértő tárgyalásra történő megidézését, a bíróság azonban ezt figyelmen kívül hagyta. Az 54. számú jegyzőkönyvben is rögzítésre került azon alperesi nyilatkozat, mely szerint a szakvélemény ellentmondásosságaira tekintettel, a szakértői bizonyítással kapcsolatos további indítványát fenntartotta alperes, mert álláspontja szerint aggályos a szakvélemény, azt nem fogadja el és a szakértőhöz további kérdéseket szeretne intézni. Idézte a Pp. 313. § rendelkezéseit, melyek lehetővé teszik, hogy a felek a szakvéleményre észrevételt tehessenek, a szakértőhöz kérdések feltevését indítványozzák, aki a szakvélemény aggályosságának a kiküszöböléséhez szükséges felvilágosítást meg kell, hogy adja. Az elsőfokú eljárásban alperes aggályait, észrevételeit 2025. május 26-i beadványában részletesen előadta, ennek ellenére az indítványnak az elsőfokú bíróság nem adott helyt, és ennek indokát sem adta. A szakvélemény aggályainak tisztázásához szükséges lett volna a szakértő tárgyalásra történő megidézése és meghallgatása, ennek elmaradás olyan lényeges eljárási szabálysértés, mely a Pp. 381. § alapján az ítélet hatályon kívül helyezését teszi szükségessé.

[36] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Jogi érvelésében előadta, álláspontja szerint a jogerős közbenső ítéletre tekintettel a káreseménnyel érintett fűrócsövek tulajdonjoga, illetve hossza az összecszerűség vizsgálata kapcsán utóbb már nem vonható kétségbe. Álláspontja szerint az általa csatolt árajánlat és a lefolytatott szakértői bizonyítás helytálló eredményt hozott a kár összege tekintetében, a megváltoztatás iránti fellebbezési kérelem megalapozatlan. Felperesi álláspont szerint az elsőfokú eljárásban eljárási szabály nem sérült, az alperes 2025. május 26-i beadványa már jogerősen eldöntött kérdésekkel kapcsolatos észrevételeket tartalmaz, a szakértői számításra vonatkozó, konkrét kifogás, észrevétel előterjesztésére nem került sor.

Az ítéltábla döntésének indokai

[37] Az alperes fellebbezése alaptalan.

[38] A Pp. 370. §-a egyértelműen meghatározza, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezés során milyen körben bírálhatja el az elsőfokú bíróság ítéletét. A felülbírálati jogkör az adott kérdés vizsgálatának és minősítésének joga, amely magában foglalja az elsőfokú bíróság döntésének a megváltoztathatóságát. A Pp. 369. §-a a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének típusait határozza meg és azt is szabályozza, hogy a felülbírálati jogkör milyen keretek között gyakorolható. Alapvető, hogy a fellebbezés okát és annak indokait a félnek egyértelműen meg kell határoznia és ezzel kell kijelölnie a másodfokú bíróságtól kért jogvédelem tárgyát és körét (Pp. 371. §). Mind a fellebbező félnek, mind ellenfelének tisztában kell lennie azzal, hogy milyen okból, az elsőfokú eljárás konkrétan milyen cselekményeit sérelmezve terjesztette elő a fellebbezést, és csak ez jelölheti ki a másodfokú jogvita kereteit, az ilyen tartalmú fellebbezés, illetve ellenkérelem alkalmazkodik a tisztességes eljárás követelményéhez.

[39] A fellebbezés tartalmát illetően az új Pp. rendelkezései szerint továbbra is a fellebbező fél kötelezettsége annak határozott megjelölése, hogy a jogorvoslat során a másodfokú bíróság milyen döntést hozzon, a kifogásolt rendelkezést vagy annak valamely részét mennyiben és milyen okból változtassa meg, vagy helyezze hatályon kívül [Pp. 371. §

b) pont], továbbá azt az anyagi vagy eljárási jogszabálysértést is meg kell jelölnie, amire a fellebbezését alapítja [Pp. 371. § d) pont].

[40] A jelen esetben az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes kereseti kérelmének elutasítását kérte a Pp. 369. § (1) és (3) bekezdés a)-e) pontjai, valamint (4) bekezdésére hivatkozással. Másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte a Pp. 381. §-ára hivatkozással.

[41] A Pp. 383. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság – ha az ítélet hatályon kívül helyezésére e törvény szerint nincs szükség – az ügy érdemében dönt.

[42] Az előbbieket azt jelentik, amennyiben a fellebbezés az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására és hatályon kívül helyezésére is irányul, úgy a másodfokú bíróságnak először a hatályon kívül helyezés iránti kérelmet kell vizsgálnia, és csak ennek megalapozatlansága esetén dönthet az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásra irányuló fellebbezési kérelemről.

[43] A Pp. 381. §-a értelmében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét végzéssel hatályon kívül helyezheti és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasíthatja, ha szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése, mert az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése az ügy érdemi eldöntésére kihatott és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges vagy nem észszerű.

[44] Az alperes fellebbezésében a hatályon kívül helyezésre irányuló kérelmét az elsőfokú bíróság azon eljárási szabálysértésével indokolta, hogy nem adott helyt (igazságügyi szakértő 1) szakértő személyes meghallgatására irányuló bizonyítási indítványának és ezt sem az elsőfokú eljárásban az ítélet meghozatalát megelőző utolsó tárgyalásról készült 54. számú jegyzőkönyvben, sem az ítéletben nem indokolta. Véleménye szerint a szakvélemény aggályos, melynek feloldása csak egy megismételt elsőfokú eljárásban lehetséges.

[45] Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eleget tett indokolási kötelezettségének, a tényállást a jogvita eldöntése szempontjából releváns tényekre figyelemmel állapította meg.

A bizonyítás eredményének mérlegelését a Pp. 279. §-a szabályozza, ennek értelmében a bíróság egyenként és összességében értékeli, egybeveti a bizonyítékokat, valamint a felek tényállításait, perbeli magatartását és az egyéb peradatokat, majd ezek alapján meggyőződése szerint állapítja meg a perben jelentős tényeket (a tényállást). Érdemi döntése során az érvényesített jogot a perben megállapított tényekre alkalmazva hozza meg az ítéletét. A beszerzett szakvélemény része a bizonyítási anyagnak, a bíró mérlegelési tevékenységének tárgyát képezi. A szakvélemény elfogadhatóságának vagy aggályosságának megítélése minden esetben a bíró döntési kompetenciájába tartozik. Önmagában az a körülmény, hogy az egyik fél nem fogadja el a szakértői véleményben foglaltakat, a szakvélemény helytállóságát, bizonyító erejét még nem kérdőjelezi meg.

[46] A szakvélemény aggályosságának megítélése a bíróság feladata, a törvény ehhez megadja a mérlegelés szempontjait (Pp. 316. §). Aggályos a szakvélemény, ha hiányos, illetve nem tartalmazza a szakvélemény jogszabályban előírt kötelező tartalmi elemeit. Hiányos a szakvélemény, ha a szakértő nem válaszol a bíróság által feltett kérdésekre, vagy nem a feltett kérdésre válaszol, vagy a kérdések teljeskörűen nem kerülnek megválaszolásra. Aggályos a szakvélemény, ha homályos, önmagával, illetve a perbeli adatokkal ellentétes vagy egyébként a helyességéhez nyomatékos kétség fér. A bíróságnak mindig egyedileg, a körülményeket és a szakvéleményt értékelve kell állást foglalnia abban a kérdésben, hogy a szakvélemény helyességéhez fér-e nyomatékos kétség. A szakvélemény szabad mérlegelése azt jelenti, hogy a szakértői véleményt olyan jogi kontrollnak kell alávetni, amely során a bíróság a szakvélemény logikai egységét, meggyőző erejét, a per adataival való összhangját vagy ellentmondását értékeli (Kúria Kfv.35.192/2025/7. szám).

[47] A szakértői vélemény aggálymentességének vagy aggályosságának megítélése alapvetően nem eljárásjogi, hanem a bíróság érdemi mérlegelő tevékenységéhez kapcsolódik, így a Pp. 369. § (3) bekezdése szerinti anyagi jogi felülbírálatra tartozó kérdés. Ha a fél a szakvélemény hiányos voltára és aggályosságára hivatkozással terjeszt elő, kizárólag az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezést, a másodfokú bíróság az elsőfokú döntés helyességét nem, csupán azt vizsgálhatja, a szakvélemény szenved-e olyan hibában, amely a másodfokú eljárás során a Pp. 313. § (2), (3) bekezdésében előírt intézkedésekkel, azaz a szakvélemény további írásbeli kiegészítésével, illetőleg a szakértő szóbeli meghallgatásával nem orvosolható és az elsőfokú eljárás megismétlését – a teljes szakértői bizonyítás ismételt lefolytatását – teszi szükségessé (Győri Ítéltábla Pf.20.119/2024/4. számú eseti döntés).

[48] A jelen perben megállapítható, hogy az alperes által hivatkozott eljárási szabálysértés megalapozottsága esetén sem lenne indokolt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése, mivel a szakértői vélemény kiegészítése, a szakértő meghallgatása a másodfokú eljárásban is pótolható, lefolytatható lenne. Erre figyelemmel nem indokolt tehát az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése. Az ítéltábla ugyanakkor nem látta szükségesnek az elsőfokon lefolytatott szakértői bizonyítás, a szakértői vélemény kiegészítését, a szakértő szóbeli meghallgatását az alábbiakra figyelemmel.

[49] A szakértői véleményre a bíróság felhívására tett alperesi észrevétel (48. sorszámú beadvány) részben az alperes korábbi, a kereseti kérelem jogalapját vitató kérdésekre vonatkozott, és csupán néhány kérdésben jelölte meg kifejezetten a szakértői vélemény aggályosságával kapcsolatos álláspontját.

[50] Az alperes elsődlegesen azt kifogásolta, hogy a szakértő nem adott adekvát magyarázatot arra, a mesterséges intelligencia felhasználása kapcsán ezen módszer alkalmazása mennyiben és miért alkalmas a kirendelő végzésben írtak megválaszolására.

[51] Kétségtelen, hogy a számítástechnikában a közelmúltban jelentős fejlődést elért mesterséges intelligencia lehetőséget nyújt arra, hogy – megfelelő módon használva – a segítségével a világhálón rendelkezésre álló információkból könnyen és gyorsan hozzájussunk a perben felmerült szakmai kérdések eldöntése szempontjából lényeges adatokhoz. A mesterséges intelligencia használata ugyanakkor a gyakorlatban jelenleg csak korlátozott mértékben elfogadott. A perbeli szakvéleményből megállapítható, hogy a szakértő

a mesterséges intelligenciát egyfelől a perbeli acélipari termékek magyarországi 2019-2025 közötti átváltozásainak meghatározására használta fel, másfelől széleskörű adatgyűjtést végzett a segítségével, és a beszerzett információkat értékelte (a 41. számú szakértői vélemény 4. oldal alja és 5. oldal első fele). A szakértő tehát csupán matematikai műveletek elvégzéséhez, másrészt adatgyűjtéshez használta fel a mesterséges intelligenciát, így az a szakvélemény kialakításában csak kiegészítő szerepet kapott, erre figyelemmel a szakértői vélemény nem minősül aggályosnak.

[52] Másodlagosan azt kifogásolta az alperes fellebbezésében hivatkozott észrevételében, hogy a szakértő a felperes által kért árajánlatokat használta fel, noha az adatok beszerzése az ő feladata lett volna. Erre figyelemmel a fűrócsárak tekintetében sem a beszerzés ideje, sem a számlázás helye nem ismert, az elhasználódás mértéke megalapozottan nem állapítható meg, így nincsenek összhangban a szakértői véleményben rögzített 50%-os mértékkel.

[53] A szakértő már a szakvéleménye elején, a munkamódszere ismertetésénél (41. sorszámú beadvány 4. oldal) rögzítette, hogy a 2025 évi árak beszerzése nehézségbe ütközött, mert a zártkörű forgalmazók egyrészt nem reagáltak megkeresésére, mivel áraikat piaci megfontolásból csak konkrét megrendeléses alkuban hajlandók meghatározni. Erre figyelemmel kényszerült a felperes megkeresésére, hogy az ajánlatkéréseit bocsátsa a rendelkezésére. Rögzítette ugyanakkor azt is, hogy a szakvélemény elkészítésére rendelkezésre álló idő alatt két ajánlatot mégis sikerült beszereznie, amelyeket felhasznált a szakértői vélemény elkészítéséhez. Ezeket a szakvélemény 13. oldalán fel is tüntette.

[54] A szakértő vizsgálta a perbeli fűrócsövek élettartamát, ezzel kapcsolatos lényeges megállapításait a szakvélemény 10. oldalán rögzítette. Annak kihangsúlyozása mellett, hogy a fűrócső élettartama általában nem egy fix érték, hanem a gyártási minőség, a szerkezeti kialakítása, használati körülmények és a karbantartás függvénye, azt is megállapította, hogy az átlagos minőségű fűrócső – főszabály szerint – kétszeri használatot tesz lehetővé. Erre figyelemmel – függetlenül attól, hogy a felperes ténylegesen mennyire és milyen mértékben, módon tartotta karban a fűrócsöveit – megállapítható, hogy a szakértő által alkalmazott 50%-os avultság a perbeli kártérítési igénnyel érintett fűrócsövek szakértő által meghatározott részében nem tekinthető aggályosnak. A rendelkezésre álló adatok alapján a szakértő becsléssel határozta meg – egyéb körülmények figyelembevételével – a perbeli csövek avultságát. Ehhez a rendelkezésre álló fotódokumentációt is felhasználta oly módon, hogy az ott látható fűrócsövek színárnyalati eltéréseiből következtetni tudott a használat mértékére (szakvélemény 11. oldal).

[55] Az alperes észrevételében azt is kifogásolta, hogy bár a szakértői vélemény rögzítette, a csövek többször is felhasználhatók, amennyiben karbantartják azokat, azonban a karbantartás elvégzéséről nem áll rendelkezésre információ.

[56] Tekintettel arra, hogy az előbbieken ismertetettek szerint – lényegében a karbantartástól függetlenül – a fűrócsövek kétszer használhatók fel, így az alperes által felvetett kérdés nem releváns a kárösszeg meghatározása során.

[57] Összefoglalva az előzőeket, az elsőfokú bíróság helyesen értékelte, hogy a perben készített szakértői vélemény aggálytalan és hitelt érdemlő bizonyítékként használta fel annak megállapításait a jogvita eldöntésekor. Erre figyelemmel tehát nem történt eljárási szabálysértés, amikor a bíróság mellőzte az alperes indítványára, a szakértő tárgyaláson történő meghallgatását, mivel attól további adat, tény a szakértői véleményben rögzítettekhez képest már nem volt várható.

[58] Az előbbiekre figyelemmel megalapozatlan az alperes hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezési kérelme.

[59] Az alperes elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelmét azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabályt sértve nem engedte az ellenkérelme megváltoztatását a felperes kereseti kérelmének felemelése kapcsán. Álláspontja szerint az ellenkérelem-változtatása szabályszerű volt, így jogszerűen vitatta a bennragadt csövek hosszát, illetőleg azok felperesi tulajdonjogát, és mivel a folytatólagos eljárásban a felperes nem bizonyította ezeket, ezért a kereset alaptalan.

[60] Amint az elsőfokú bíróság is rámutatott ítéletének indokolásában ([21] – [24] bekezdés), az alperes csupán a közbenső ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmében vitatta a felperes tulajdonjogát, illetőleg a fűrés során bennragadt csövek hosszát a perbeli fűrócsövek vonatkozásában. A Kúria ezzel kapcsolatos álláspontját a Gfv.III.30.341/2023/8. közbenső ítéletében kifejtette ([48] bekezdés), mely szerint az alperes a továbbiakban már nem vitathatta, még a felülvizsgálati eljárásban sem a korábban nem felvetett kérdéseket.

[61] Az ítéltábla egyetért az elsőfokú bíróság álláspontjával, a közbenső ítélet jogerősen megállapította a kereseti kérelem jogalapját, így az anyagi jogerővel bír. Az elsőfokú bíróság a felperes szakértői vélemény elkészítését követően előterjesztett keresetváltoztatás iránti kérelmének engedélyezésével a perfelvétel kiegészítését rendelte el, ez azonban a Pp. 222. § (1) bekezdése értelmében csak *a keresetváltozással érintett részben* történhetett. Ez a jogszabályi rendelkezés nagyon lényeges, mivel a perfelvétel kiegészítése csak a változással érintett részre vonatkozhat, a keresetváltozás jelen esetben csupán a kereset összegének felemelését jelentette. Az előbbiekből következik tehát, hogy a perfelvétel kiegészítése során az alperes ellenkérelem-változtatása már nem terjedhetett ki olyan kérdéskörre – így a kereset jogalapjára –, amely a Szegedi Ítéltábla döntésével korábban már jogerősen elbírálásra került.

[62] A fentiek folytán a felperes tulajdonjogát, illetőleg a fűrés során bennragadt fűrócsövek hosszát vitató alperesi ellenkérelem-változtatás nem volt hatályos, így nem volt jogszabálysértő az elsőfok részéről annak figyelmen kívül hagyása. Ebből következően úgy kellett tekinteni, hogy az alperes nem vitatta a felperes tulajdonjogát a perbeli fűrócsöveken, illetőleg a bennragadt csövek hosszát sem, így nincs olyan tény, amely bizonyítatlan maradt volna, és amely bizonyítatlanság a felperes terhére esne.

[63] A kifejtettekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[64] Az eredménytelenül fellebbező alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles a jogi képviselővel eljárni, írásbeli ellenkérelmet előterjesztő alperes másodfokú eljárási költségének megtérítésére, amelynek összegét az ítéltábla a 17/2024. (XII.9.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés a) és b) pontja, valamint (4) bekezdésére figyelemmel bruttó 3 291 500 forintban állapította meg.

Szeged, 2026. január 15.

Dr. Hámosi Attila s.k.

Dr. Dobler László s.k.

Dr. Tolna András s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró